

I

(Tájékoztatók)

TANÁCS

A TANÁCS VÉLEMÉNYE

(2005. április 12.)

Görögország aktualizált stabilitási programjáról (2004-2007)

(2005/C 189/01)

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre,

tekintettel a költségvetési egyenleg felügyeletének megerősítéséről, valamint a gazdaságpolitikák felügyeletéről és összehangolásáról szóló, 1997. július 7-i 1466/97/EK tanácsi rendeletre ⁽¹⁾ és különösen annak 5. cikke (3) bekezdésére,

tekintettel a Bizottság ajánlására,

a Gazdasági és Pénzügyi Bizottsággal folytatott konzultációt követően;

ELFOGADTA EZT A VÉLEMÉNYT:

- (1) A Tanács 2005. április 12-én megvizsgálta Görögországnak a 2004–2007 közötti időszakra vonatkozó aktualizált stabilitási programját. A program lényegében megfelel a stabilitási és konvergencia-programok tartalmáról és formájáról szóló magatartási kódex adatszolgáltatási követelményeinek. Az áralakulásokat a lakossági fogyasztási kiadások deflátorra, és nem a harmonizált fogyasztóiárindex alapján mutatja be. Az alapvető külső feltételezések tekintetében a program, a magatartási kódex által előírtak ellenére, nem tartalmaz adatokat sem a GDP EU-n kívüli globális növekedéséről, sem a főbb külföldi piacok növekedési üteméről. A program nem részletezi a 2007-es célok elérését szolgáló intézkedéseket. Következésképpen Görögország felkérést kap az adatszolgáltatási követelményeknek való teljes megfelelésre.
- (2) A program három különböző makrogazdasági forgatókönyvet vizsgál meg. A rendelkezésre álló legutóbbi, a Bizottság szolgálatai által készített tavaszi előrejelzésekbe belefoglalt információk alapján a kiindulási forgatókönyv helyett a harmadik forgatókönyvet tekintik referenciának a program értékeléséhez, mivel úgy tűnik, ez megvalósítható, a Bizottság előrejelzéseihez közel álló makrogazdasági feltételezéseket tükröz. Ebben a program értékeléséhez használt referencia-forgatókönyvben a reál GDP az előrejelzések szerint 2005-ben 2,9 %-kal, 2006-ban és 2007-ben pedig némileg felgyorsulva, 3 %-kal nő. A potenciális kibocsátás növekedése a programidőszak során várhatóan fokozatosan lassulni fog, a 2005-ben mért 3,3 %-ról 2007-ben 3 %-ra, míg a 2004-ben mért jelentős pozitív kibocsátási rés 2007-ig várhatóan csökken.
- (3) 2004. július 5-én a Tanács határozott arról, hogy Görögországban túlzott hiány áll fenn, és ajánlásokat fogalmazott meg a túlzott hiány legkésőbb 2005-re történő kiigazítása érdekében. A Tanács 2005. január 18-án arról határozott, hogy Görögország nem hozott hatékony intézkedéseket ezen ajánlások megválaszolására. A Tanács 2005. február 17-én úgy határozott, hogy a 104. cikk (9) bekezdésével összhangban olyan intézkedések meghozatalára szólítja fel Görögországot, melyek a hiánynak legkésőbb 2006-ra a GDP 3 %-ában meghatározott küszöbérték alá történő csökkentését eredményezik. A Tanács felszólította a görög hatóságokat továbbá a nettó hitelfelvételtől eltérő, az adósságszint változásához hozzájáruló tényezők megállapítására és ellenőrzésére, valamint az államháztartással kapcsolatos adatok összegyűjtésének és feldolgozásának fejlesztésére.

⁽¹⁾ HL L 209., 1997.8.2., 1. o.

- (4) A 2005. márciusi EDP értesítés szerint a 2004-es államháztartási egyenleg a becslések szerint a GDP 6,1 %-át kitevő hiányt mutat. E hiányérték 0,8 százalékponttal meghaladja a görög kormány által 2004 őszén, a 2004. szeptemberi EDP értesítéssel egy időben becsült, a GDP 5,3 %-át kitevő értéket, és a GDP 0,5 százalékpontjának megfelelő értékű adókiegészítést és többletkiadásokat tükröz. Az Eurostat 2005. március 18-án úgy határozott, hogy nem erősíti meg a görög hiányadatokat, és megjegyezte, hogy néhány függőben maradt kérdés miatt előfordulhat, hogy a 2004-es és korábbi évek költségvetési hiányra vonatkozó adatait felfelé kell módosítani.
- (5) A görög kormány költségvetési stratégiájának célja, hogy – a 104. cikk (9) bekezdése szerinti tanácsi határozattal összhangban – 2006-ra az elsődleges többletek növekedését eredményező, különféle bevétel-erősítő és kiadáskorlátozó intézkedések segítségével a GDP 3 %-ában meghatározott referenciaérték alá csökkentse a hiányt. E célból a görög kormány 2005-re – a 2005-ös költségvetésben foglaltakon túlmenően – állandó jellegű költségvetési intézkedéscsomagot fogadott el. A referenciaforgatókönyv a nominális államháztartási hiány jelentős, 3,6 százalékpontos, a GDP 6,1 %-át kitevő 2004-es deficiteredményről 2007-re 2,4 %-ra történő csökkentését tűzi ki célul a programidőszak során. Az előrejelzések szerint az elsődleges egyenleg jelentősen javul a GDP 0,4 %-át kitevő 2004-es hiányról 2005-re a GDP 1,8 %-át kitevő többletre, majd a programidőszak végén eléri a GDP 3,3 %-át.
- (6) Fennáll a veszélye annak, hogy a 2005-ös és azt követő költségvetési eredmények a programban szereplőknél rosszabbul alakulnak. A szociális biztonsági járulékok és közösségi fogyasztási kiadás alakulásait esetleg kedvezőbbnek tüntették fel, míg a tervezett korrekciós intézkedések, különösen a program későbbi éveiben, nincsenek megfelelően jelezve. Továbbá a 2004-re és a korábbi évekre vonatkozó új statisztikai felülvizsgálatok átviteli hatásokkal járhatnak, amelyek a jövőben további intézkedéseket igényelnek. A görög hatóságok bejelentették, hogy – a 2005-ben már elfogadottakon túlmenően – 2006-ban készen állnak a kiadási oldalon további megtakarítási intézkedések végrehajtására annak érdekében, hogy a hiányt 2006-ban ténylegesen a Tanács által előírt 3 %-os referenciaérték alá csökkentsék. A programban szereplő költségvetési irányvonal szokásos ciklikus ingadozások mellett nem nyújt elég széles biztonsági sávot ahhoz, hogy a költségvetési hiány e küszöböt ne lépje túl, továbbá nem teljesíti a Stabilitási és Növekedési Paktum azon középtávú célkitűzését sem, hogy a programidőszak alatt a költségvetés egyensúlyközeli vagy többletet tartalmazó helyzetet érjen el.
- (7) Az előrejelzések szerint az adóssághányad a GDP 110,5 %-át kitevő 2004-es értékről 2005-ben csak 109,5 %-ra csökken, majd 2006-ban 107,2 %-ra, 2007-ben pedig 104,7 %-ra. A gyorsabb ütemű adóssághányad-csökkenést megakadályozzák a jelentős adósságnövelő hatású pénzforgalmi alapú korrekciók, melyek, bár a 2004-eshez képest csökkenő tendenciát mutatnak, a tervezett privatizációs bevételek ellenére várhatóan továbbra is jelentősek maradnak. Előfordulhat, hogy az adósságráta – a fent említett költségvetési célokat veszélyeztető kockázatoknak köszönhetően – a tervezettnél kevésbé kedvezően alakul.
- (8) Görögországban komoly veszély áll fenn az államháztartás hosszú távú fenntarthatósága tekintetében, többek között az előregedő társadalommal kapcsolatos nagyon jelentős, előrejelzett költségvetési kiadások következtében. Az előregedéssel kapcsolatos kiadások előrejelzett jelentős növekedéséből az következők, hogy további intézkedésekre – többek között a már elfogadott reformok határozott végrehajtására – van szükség a nyugdíjra fordított közkiadások ellenőrzése tekintetében.
- (9) Az aktualizált változatban felvázolt gazdaságpolitikák részben követik az ország-specifikus átfogó gazdaságpolitikai iránymutatásokat az államháztartás területén. A program főként az egyensúlyközeli vagy többletet tartalmazó helyzet elérésére irányuló kellően hatékony intézkedést nem vázol fel. A Bizottság szolgálatai által a referencia-forgatókönyvben szereplő adatokra alkalmazott közösen elfogadott módszertan szerint kiszámított, ciklikusan kiigazított hiány, bár a program előrejelzései szerint évente a GDP 0,5 %-ával kellene javulnia, a teljes programidőszak alatt továbbra is meghaladja a GDP 3 %-át. Azonban a pénzügyi egyensúlyhiány kiigazítására tett lépések és a március 29-én közzétett kormányzati kötelezettségvállalás összhangban van a Tanácsnak a 104. cikk (9) bekezdésével összhangban Görögország részére adott február 17-i felszólításában megfogalmazott ajánlásokkal. Ezért a túlzott hiány esetén követendő eljárás további lépéseire jelenleg nincs szükség. A fenti ajánlásoknak való megfelelést a görög hatóságok által októberben, a tanácsi felszólításban előírtak szerint benyújtandó jelentés alapján újra megvizsgálják.

A fenti értékelést tekintetbe véve a Tanács úgy véli, hogy Görögországnak az alábbiakat kell tennie:

- a túlzott hiány legkésőbb 2006-ra történő kiigazításához szükséges állandó jellegű intézkedések végrehajtása;
- 2007-től kezdődően a ciklikus hatásoktól megtisztított hiánynak legalább a GDP 0,5 %-ával történő csökkentése, főként az elsődleges kiadásokat ellenőrző intézkedések segítségével, az egyensúlyközeli vagy többletet tartalmazó helyzetre vonatkozó középtávú célkitűzés elérése érdekében;
- az adósságszint változásához hozzájáruló, a nettó hitelfelvételtől eltérő tényezők megállapítására és ellenőrzésére irányuló erőfeszítések növelése annak biztosítása érdekében, hogy a bruttó államadóssághányad csökkenjen, és így gyorsabb ütemben közelítsen a referenciaértékhez;
- a nyugdíjra fordított közkiadások ellenőrzése, valamint az államháztartás fenntarthatósága érdekében hozott reformok határozott végrehajtása;
- az Eurostattal együttműködésben az államháztartási adatok összegyűjtésének és feldolgozásának további aktív fejlesztése, különösen az ilyen adatok gyors és helyes rendelkezésre bocsátását biztosító mechanizmusok megerősítése révén.

A kulcsfontosságú makrogazdasági és költségvetési előrejelzések összehasonlítása

		2004	2005	2006	2007
Reál GDP (változás %-ban)	SP 2005. márc.	4,2	2,9	3,0	3,0
	COM 2005. márc.	4,2	2,9	3,1	
	SP 2003. dec.	4,2	4,0	3,8	n.a.
HICP-infláció (%)	SP 2005. márc.	3,0	n.a.	n.a.	n.a.
	COM 2005. márc.	3,0	3,2	3,2	
	SP 2003. dec.	3,0	2,8	2,6	n.a.
Államháztartási egyenleg (a GDP %-ában) (*)	SP 2005. márc.	- 6,1	- 3,7	- 2,9	- 2,4
	COM 2005. márc.	- 6,1	- 4,5	- 4,4	
	SP 2003. dec.	- 1,2	- 0,5	0,0	n.a.
Elsődleges egyenleg (a GDP %-ában) (*)	SP 2005. márc.	- 0,4	1,8	2,7	3,3
	COM 2005. márc.	- 0,4	1,0	1,0	
	SP 2003. dec.	4,7	5,1	5,3	n.a.
Ciklikusan kiigazított egyenleg (a GDP %-ában) (*)	SP 2005. márc. (1)	- 7,0	- 4,4	- 3,5	- 3,0
	COM 2005. márc.	- 7,1	- 5,5	- 5,3	
	SP 2003. dec.	- 1,2	- 0,5	0,0	n.a.
Bruttó államadósság (a GDP %-ában)	SP 2005. márc.	110,5	109,5	107,2	104,7
	COM 2005. márc.	110,5	110,5	108,9	
	SP 2003. dec.	98,5	94,6	90,5	n.a.

Megjegyzés:

(1) A Bizottság szolgálatainak számításai a programban megadott információk alapján

(*) A Bizottság előrejelzései nem veszik figyelembe a március 29-én bejelentett intézkedéseket.

Források:

Stabilitási program, 2005. márciusi javított aktualizált változat (SP); a Bizottság szolgálatai által készített 2005. tavaszi gazdasági előrejelzések (COM); A Bizottság szolgálatai által készített számítások